

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

LRZ – 4101-11-02/2013

P/13/069

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Rzeszowie

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

T +48 17 780 23 00, F +48 17 780 23 06

lrz@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/13/069 – Wpływ likwidacji szkół publicznych na warunki realizacji zadań oświatowych gmin.

Jednostka przeprowadzająca kontrolę Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie.

Kontroler Cezary Paciura – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 88159 z dnia 10 września 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1 - 2)

Jednostka kontrolowana Urząd Miejski w Kołaczycach, 38-213 Kołaczyce, Rynek 1, zwany dalej Urzędem.

Kierownik jednostki kontrolowanej Burmistrzem Miasta i Gminy Kołaczyce od dnia 4 grudnia 2006 r. jest Małgorzata Salacha.

(dowód: akta kontroli str. 3 - 8)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działania Gminy Kołaczyce (Gminy) związane z likwidacją szkół publicznych oraz ich wpływ na warunki realizacji zadań oświatowych.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Z końcem roku szkolnego 2010/2011 Gmina jako organ prowadzący rozwiązała cztery spośród sześciu Zespołów Szkoły Podstawowej i Gimnazjum likwidując osiem z dwunastu szkół publicznych. Do likwidacji szkół publicznych oprócz czynnika demograficznego, przyczynił się również czynnik ekonomiczny.

Gmina wywiązała się z obowiązków określonych w art. 59 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.), zwanej dalej ustawą o systemie oświaty. O zamiarze likwidacji szkół zawiadomiła we właściwym terminie rodziców uczniów oraz kuratora oświaty.

Uczniowie ze zlikwidowanych szkół, nie skorzystali z możliwości nauki w innych szkołach publicznych, lecz podjęli ją w powstałych w tych samych miejscowościach szkołach niepublicznych.

Większość nauczycieli ze zlikwidowanych szkół znalazła zatrudnienie (kosztem niższego wynagrodzenia i zwiększenia tygodniowego pensum dydaktycznego) w prowadzonych przez stowarzyszenia Zespołach Szkół Społecznych.

Pozytywnie należy ocenić działania Gminy związane z użyczeniem szkołom niepublicznym obiektów szkolnych i wyposażenia zlikwidowanych szkół. Nie pogorszyło to warunków kształcenia oraz nie wydłużyło drogi uczniów z domu do szkoły.

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli Gmina udzieliła w roku szkolnym 2011/2012 dotacji niepublicznym szkołom podstawowym w Sieklówce, Lublicy, Sowinie, Krajowicach z naruszeniem przepisów ustawy o *systemie oświaty*. Mimo niezachowania warunków złożenia do organu dotującego informacji o planowanej liczbie uczniów do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji, określonego w art.90 ust.2a ustawy o *systemie oświaty* dotacja została przekazana. Stowarzyszenia będące organami prowadzącymi ww. niepubliczne szkoły powstały po dacie 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Obszar kontroli 1.: Organizacja gminnej sieci szkół i warunki kształcenia uczniów.

Podobszar kontrolny 1.: Zapewnienie uczniom zlikwidowanych szkół możliwości kontynuowania nauki w innych szkołach publicznych tego samego typu.

Opis stanu faktycznego

1.1. W roku szkolnym 2013/2014 Gmina prowadzi Gminne Przedszkole w Kołaczycach, zwane dalej Przedszkolem oraz cztery szkoły publiczne wchodzące w skład Zespołu Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Kołaczycach i w Bieździedzy.

Według stanu na 30 września 2013 r. do 5 oddziałów Przedszkola uczęszczało 114 dzieci (wychowanków), w tym 67 do 3 oddziałów przedszkolnych, tzw. zerówek.

Publiczna Szkoła Podstawowa w Kołaczycach liczyła 12 oddziałów, w której naukę pobierało 208 uczniów. Do Publicznej Szkoły Podstawowej w Bieździedzy uczęszczało łącznie 217 wychowanków i uczniów, z tego do dwóch zerówek – 42 dzieci, zaś do 9 oddziałów Szkoły Podstawowej – 175 uczniów.

W 6 oddziałach Gimnazjum w Kołaczycach naukę pobierało 108, natomiast w 5 oddziałach Gimnazjum w Bieździedzy – 82 uczniów.

W roku szkolnym 2013/2014 Gmina nie prowadziła placówek oświatowych, o których mowa w art. 2 pkt 3 – 5, 7 i 10 ustawy o *systemie oświaty*.

Gmina nie skorzystała z możliwości określonych w art. 5 ust. 9 ustawy o *systemie oświaty* i nie utworzyła jednostki ekonomiczno-administracyjnej szkół oraz nie zorganizowała wspólnej obsługi administracyjnej, finansowej i organizacyjnej dla prowadzonych szkół.

W Urzędzie utworzono stanowisko inspektora ds. oświaty, do zadań którego należało m.in. sprawowanie nadzoru nad działalnością Przedszkola i szkół publicznych.

Obsługę finansową Przedszkola prowadził inspektor ds. finansowych Urzędu. Natomiast obsługę administracyjną i finansową prowadzili sekretarze i gł. księgowi szkół, zaś sprawy organizacyjne – dyrektorzy Zespołów Szkoły Podstawowej i Gimnazjum.

(dowód: akta kontroli str. 9 - 13, 333 - 334)

1.2. Do 30 sierpnia 2011 r. Gmina prowadziła Przedszkole oraz dwanaście szkół publicznych wchodzących w skład sześciu Zespołów Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Kołaczycach, Bieździedzy, Krajowicach, Lublicy, Sieklówce i w Sowinie, zwanych w dalszej treści Zespołami.

Początkowo (na podstawie uchwał Rady Miejskiej w Kołaczycach z 27 stycznia 2011 r., zwanej dalej Radą) Gmina zamierzała rozwiązać cztery Zespoły likwidując Publiczną Szkołę Podstawową i Publiczne Gimnazjum w Krajowicach oraz Publiczne Gimnazja w Lublicy, Sieklówce i w Sowinie.

Kolejnymi uchwałami z 18 lutego 2011 r. Rada planowała zlikwidować również Publiczne Szkoły Podstawowe w Lublicy, Sieklówce i w Sowinie. Likwidacja szkół miała nastąpić z końcem roku szkolnego 2010/2011, tj. z dniem 31 sierpnia 2011 r. Ostatecznie – na podstawie uchwał Nr 33 – 36 Rady z dnia 29 kwietnia 2011 r. – Burmistrz rozwiązała cztery Zespoły oraz zlikwidowała osiem szkół publicznych (szkoły podstawowe i gimnazja) w Krajowicach, Lublicy, Sieklówce i w Sowinie.

(dowód: akta kontroli str. 24 - 27)

Według stanu na dzień 30 września 2010 r., tj. ostatniego roku szkolnego przed likwidacją szkół publicznych, do Zespołu w Krajowicach uczęszczało 83 uczniów i dzieci, z tego 41 uczniów do Szkoły Podstawowej, 10 dzieci do oddziału przedszkolnego (zerówki) oraz 32 uczniów do Gimnazjum. W Zespole w Lublicy naukę pobierało 126 uczniów i dzieci, z tego 69 uczniów w Szkole Podstawowej, 22 dzieci w zerówce i 35 uczniów w Gimnazjum. Do Zespołu w Sieklówce uczęszczało 115 uczniów i dzieci, tj. odpowiednio 60 uczniów, 18 dzieci i 37 uczniów. Natomiast w Zespole w Sowinie uczyło się 144 uczniów i dzieci, z tego 74 uczniów w Szkole Podstawowej, 18 dzieci w oddziale przedszkolnym (zerówce) oraz 52 uczniów w Publicznym Gimnazjum.

Gmina wywiązała się z obowiązków określonych w art. 59 ust. 1 ustawy o *systemie oświaty*.

Uczniom zlikwidowanych szkół zapewniono możliwość kontynuowania nauki w innych szkołach publicznych tego samego typu. Uczniowie Zespołu w Krajowicach i w Sowinie mogli kontynuować naukę w Zespole w Kołaczycach, natomiast roczne przygotowanie przedszkolne, tzw. zerówkę – w Przedszkolu.

Z kolei uczniowie Zespołu w Lublicy i w Sieklówce mogli uczęszczać do Zespołu w Bieździedzy. Tam też miał być realizowany obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego.

O zamiarze likwidacji szkół zawiadomiono rodziców uczniów oraz kuratora oświaty na 6 miesięcy przed terminem likwidacji. W lutym 2011 r. Burmistrz zawiadomiła rodziców uczniów o zamiarze likwidacji ośmiu szkół publicznych. Informowała o tym w trakcie zebrań z mieszkańcami oraz wysyłając (za potwierdzeniem odbioru) odpowiednie pisma do rodziców uczniów. Zmianę w sieci szkół publicznych uzasadniono „*spadkiem ilości uczniów*” oraz trudną sytuacją finansową Gminy. Uczniom likwidowanych szkół zaproponowano kontynuowanie nauki w innych szkołach prowadzonych przez Gminę. Burmistrz poinformowała również rodziców o możliwości utworzenia na bazie likwidowanych placówek oświatowych – szkół niepublicznych prowadzonych przez stowarzyszenia.

O zamiarze likwidacji szkół, Burmistrz powiadomiła Podkarpackiego Kuratora Oświaty pismami z 4 i 22 lutego 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 9 - 10, 14 - 27, 100 - 116, 186 - 275)

Uczniowie zlikwidowanych szkół nie skorzystali z możliwości nauki w innych szkołach publicznych. Od 1 września 2011 r. uczniowie rozwiązanych Zespołów kontynuowali naukę oraz roczne przygotowanie przedszkolne w Zespołach Szkół Społecznych w Krajowicach, Lublicy, Sieklówce i w Sowinie.

Według stanu na koniec września 2011 r. do Zespołu Szkół Społecznych w Krajowicach uczęszczało 78 uczniów i dzieci, z tego 38 uczniów do szkoły podstawowej, 7 dzieci w oddziale przedszkolnego, tzw. zerówki, 10 dzieci do punktu przedszkolnego „Skrzat” oraz 23 uczniów do Społecznego Gimnazjum. W Zespole Szkół Społecznych w Lublicy naukę pobierało 120 uczniów i dzieci, z tego 64 uczniów w Szkole Podstawowej, 16 dzieci w zerówce i 40 uczniów w Gimnazjum.

W Zespole Szkół Społecznych w Sieklówce uczyło się 117 uczniów i dzieci, z tego 60 uczniów w Szkole Podstawowej, 25 dzieci w zerówce oraz 32 uczniów w Gimnazjum. Do Zespołu Szkół Społecznych w Sowinie uczęszczało 148 uczniów i dzieci, z tego 80 uczniów do Szkoły Podstawowej, 28 do dwóch oddziałów przedszkolnych – zerówek oraz 41 uczniów do Gimnazjum.

(dowód: akta kontroli str. 276 - 332)

1.3. Planom likwidacji szkół towarzyszyły reperkusje społeczne, które nie wpłynęły na ostateczne stanowisko organu prowadzącego. W dniu 20 stycznia 2011 r. mieszkańcy Krajowic protestowali przeciwko planowanej likwidacji Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum. Nie zgadzali się z planami Rady i Burmistrza dotyczącymi „likwidacji Gimnazjum” i „zamknięcia szkoły” oraz „sprzedaży budynku”. Według nich „nie można zniszczyć największej społecznej wartości” oraz odebrać tego „co dla wsi jest najważniejsze”, gdyż „oprócz aspektów finansowych istnieje aspekt społeczny i moralny”.

W lutym 2011 r. wpłynęła do Urzędu prośba mieszkańców i nauczycieli Zespołu w Sieklówce o pozostawienie szkoły w „istniejącej formie organizacyjnej”.

(dowód: akta kontroli str. 183 - 185)

Zgodnie z art. 59 ust. 2 ustawy o systemie oświaty – w dniu 8 marca 2011 r. Burmistrz zwróciła się do Podkarpackiego Kuratora Oświaty w Rzeszowie (Kuratora Oświaty) z prośbą o wydanie opinii w sprawie zamiaru likwidacji szkół publicznych. O wydanie takiej opinii, Burmistrz zwróciła się także w dniu 28 lutego 2011 r. – do czterech związków zawodowych.

W uzasadnieniu planowanej likwidacji szkół Burmistrz podała m.in., iż w najbliższych latach nastąpi spadek liczby uczniów w szkołach podstawowych, co „pociągnie” za sobą zmniejszenie subwencji oświatowej. Czynnikiem generującym wzrost kosztów jest także szybko rosnąca liczba nauczycieli o „najwyższych kwalifikacjach oraz najwyższym stopniu awansu zawodowego”. Uczniowie ze zlikwidowanych szkół będą dowożeni do Zespołów w Kołaczycach i w Bieździedzy, w których liczba sal lekcyjnych oraz wyposażenie pozwoli na bezkolizyjne ustalenie planów lekcji. Zwiększenie liczebności oddziałów szkolnych oraz zorganizowanie efektywnego i przyjaznego uczniom systemu dowożenia, pozwoli uniknąć nauczania w klasach łączonych, a także zapewni edukację na „godnym poziomie”.

Na zamierzoną likwidację szkół wpływ także miała zmiana przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 885), zwana dalej ustawą o finansach publicznych, która zobligowała samorządy do uchwalania „zrównoważonego budżetu w zakresie dochodów i wydatków bieżących”.

Burmistrz informowała również, że Rady Pedagogiczne wspólnie z Radami Rodziców zlikwidowanych szkół, rozpoczęły starania o zarejestrowanie stowarzyszeń w celu przejęcia i dalszego prowadzenia szkół w tych miejscowościach.

Pismami z 7 kwietnia 2011 r. Kurator Oświaty negatywnie zaopiniował zamiar likwidacji poszczególnych szkół publicznych.

Opinię wydał po wyjaśnieniach Burmistrza w „kwestii wyrażenia woli przekazania planowanych do likwidacji szkół stowarzyszeniom” oraz po przeprowadzeniu oględzin Zespołu w Kołaczycach i w Bieździedzy.

Kurator Oświaty stwierdził, iż stan techniczny budynków nie budzi zastrzeżeń, natomiast „dowóz uczniów w sposób istotny utrudni zapewnienie bezpieczeństwa w drodze do szkoły, co jest przedmiotem obaw rodziców”.

Zespół w Kołaczycach i w Bieździedzy liczyłby odpowiednio 537 i 484 uczniów. Klasy w szkołach podstawowych bez tworzenia nowych oddziałów „staną się bardzo liczne, co pogorszy warunki prowadzenia zajęć w stosunku do dotychczasowych”. Przeniesienie uczniów do Publicznej Szkoły Podstawowej

w Kołaczycach i w Bieździedzy spowoduje „rozłącność klas”, a ponadto w wyniku likwidacji szkół „nie będzie możliwości przekazania nie istniejącej już placówki stowarzyszeniu”.

(dowód: akta kontroli str. 100 - 134)

Opinię w sprawie likwidacji szkół przedstawiły dwa związki zawodowe. Międzyzakładowa Komisja NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania w Jaśle negatywnie zaopiniowała zamiar likwidacji szkół wskazując, iż czynnik ekonomiczny nie może być głównym kryterium ich likwidacji. Protestowała także przeciwko likwidacji miejsc pracy w szkołach. Według związku – dobrze, że mieszkańcy utworzą stowarzyszenia, które przejmą szkoły, tylko „po co będą Urzędy Gmin i Miast, jeśli nie będą realizować zadań, do których zostały powołane”.

Negatywną opinię wydało również Forum Związków Zawodowych woj. podkarpackiego, które w piśmie z 1 kwietnia 2011 r. stwierdziło, że czynnik ekonomiczny nie może być argumentem do likwidacji szkół, gdyż niektóre z nich spełniają ważne funkcje nie tylko edukacyjne ale i kulturalne.

(dowód: akta kontroli str. 135 - 182)

W Zespołach Szkół Społecznych nauczycieli zatrudniono na podstawie umów o pracę i umów zlecenia. Zasady wynagradzania nauczycieli określały opracowane przez stowarzyszenia regulaminy wynagradzania pracowników.

W roku szkolnym 2013/2014 w Zespole Szkół Społecznych w Krajowicach zatrudniono 20 nauczycieli, z tego 13 na umowach o pracę na czas określony i 7 na umowach zlecenia. W pełnym wymiarze czasu pracy (40 godzin tygodniowo, w tym od 22 do 25 godzin dydaktycznych w zerówce) zatrudniono 9 nauczycieli. Pozostałych 11 zatrudniono w niepełnym wymiarze czasu pracy (na 3,37 etatu), z czego 4 w wymiarze 40 godz. tygodniowo, w tym od 8 do 12 godz. dydaktycznych, natomiast 7 na umowach zlecenia w wymiarze od 1 do 8 godz. dydaktycznych tygodniowo.

W Zespole Szkół Społecznych w Lublicy 14 nauczycieli zatrudniono na czas określony, z tego 9 w pełnym wymiarze czasu pracy (40 godzin tygodniowo, w tym 22 godz. dydaktycznych i 25 godz. w zerówce) zaś 5 nauczycieli w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj. na 3,54 etatu (od 10 do 19 godz. dydaktycznych tygodniowo).

Pośród 22 nauczycieli zatrudnionych w Zespole Szkół Społecznych w Sieklówce, 5 zatrudniono na czas nieokreślony, natomiast pozostałych 17 na czas określony. W pełnym wymiarze czasu pracy (40 godz. tygodniowo, w tym 22 godz. dydaktycznych) zatrudniono 12 nauczycieli. Pozostałych 10 w niepełnym wymiarze czasu pracy na 3,05 etatu (od 1 do 19 godz. dydaktycznych tygodniowo).

W Zespole Szkół Społecznych w Sowinie zatrudniono 20 nauczycieli, z tego 15 na czas nieokreślony w pełnym wymiarze czasu pracy (40 godz., w tym 22 godz. dydaktycznych tygodniowo). W niepełnym wymiarze czasu pracy na 2,41 etatu (od 5 do 16 godz. dydaktycznych tygodniowo) pracowało 5 nauczycieli.

Umowy z nauczycielami zatrudnionymi na czas określony zawierano na okres roku szkolnego, tj. od września do sierpnia. W okresie wakacyjnym nauczyciele z Zespołów Szkół Społecznych wykorzystywali urlopy wypoczynkowe, przeprowadzali egzaminy poprawkowe, a także przygotowywali się do nowego roku szkolnego (opracowywali szkolne zestawy programów).

Z informacji przekazanych podczas kontroli przez dyrektorów Zespołów Szkół Społecznych wynika, iż miesięczne wynagrodzenie nauczycieli z uwzględnieniem stopnia awansu zawodowego w roku szkolnym 2011/2012 (za okres od września do grudnia), tj. w roku przejścia uczniów zlikwidowanych szkół publicznych kształtowało się następująco:

- w Krajowicach – wynagrodzenie średnie 2.136,80 zł (nauczyciela stażysty – 1.970,36 zł, kontraktowego – 1.980,93 zł, mianowanego – 2.228,83 zł, dyplomowanego – 2.367,05 zł);
- w Lublicy – wynagrodzenie średnie 3.551,47 zł (nauczyciela stażysty – 2.558,07 zł, kontraktowego – 3.271,13 zł, mianowanego – 4.423,42 zł, dyplomowanego – 3.953,29 zł);
- w Sieklówce – wynagrodzenie średnie 3.458,25 zł (nauczyciela stażysty – 2.677 zł, kontraktowego – 2.961 zł, mianowanego – 3.574 zł, dyplomowanego – 4.621 zł);
- w Sowinie – wynagrodzenie średnie 2.932 zł (nauczyciela stażysty – 2.644 zł, kontraktowego – 2.358 zł, mianowanego – 2.980 zł i dyplomowanego – 3.746 zł).

W tym samym okresie wysokość miesięcznego wynagrodzenia nauczycieli w szkołach publicznych, kształtowała się następująco:

- w Zespole w Kołaczycach – wynagrodzenie średnie 3.297,68 zł (nauczyciela stażysty 2.257,99 zł, kontraktowego – 2.977,24 zł, mianowanego – 3.525,03 zł, dyplomowanego – 4.430,48 zł);
- w Zespole w Bieździejdy – wynagrodzenie średnie 3.346,05 zł, z tego nauczyciela kontraktowego – 2.764,15 zł, mianowanego – 2.706,99 zł, dyplomowanego – 4.567 zł).

Średnie miesięczne wynagrodzenie nauczycieli w Przedszkolu wynosiło w tym okresie – 3.173,47 zł (nauczyciela kontraktowego – 2.211,90 zł, mianowanego – 3.117,40 zł, dyplomowanego – 5.501,83 zł).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nauczycieli zatrudnionych w Zespołach Szkół Społecznych za okres od września do grudnia 2011 r. wynosiło – 3.019,63 zł, tj. nauczyciela stażysty – 2.462,35 zł, kontraktowego – 2.642,76 zł, mianowanego – 3.301,56 zł, dyplomowanego – 3.671,83 zł.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nauczycieli pracujących w szkołach publicznych wynosiło w tym samym okresie 3.272,40 zł (nauczyciela stażysty – 2.257,99 zł, kontraktowego – 2.651,10 zł, mianowanego – 3.116,47 zł, dyplomowanego – 4.833,10 zł).

W Zespołach Szkół Społecznych nie wprowadzono odpłatności (czesnego) za nauczanie.

W latach szkolnych 2011/2012 i 2012/2013 Zespoły Szkół Społecznych w Krajowicach, Sieklówce i Sowinie – poza dotacją z budżetu Gminy – nie posiadały dodatkowych źródeł finansowania.

W roku szkolnym 2012/2013 Zespół Szkół Społecznych w Lublicy uczestniczył w czterech projektach finansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

Od 1 września do 31 grudnia 2012 r. brał udział w projekcie Ministerstwa Edukacji Narodowej pt. „*Twoje zdrowie w Twoich rękach*”, w którym uczestniczyło 50 uczniów (20 w zajęciach kulinarnych, 30 w zajęciach z gimnastyki korekcyjnej, aerobiku oraz na basenie). Koszt projektu – 10,0 tys. zł.

Dwa projekty realizowano w ramach umów zawartych z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Rzeszowie. Od 1 września 2012 r. do 30 czerwca 2013 r. realizowano projekt o wartości 30,0 tys. zł pt. „*Indywidualizacja procesu nauczania w klasach I – III Szkoły Podstawowej w Lublicy*”. W ramach tego projektu prowadzono zajęcia logopedyczne, polonistyczne i matematyczno-przyrodnicze odpowiednio dla 4, 5 i 8 uczniów oraz zajęcia artystyczne dla 10 uczniów.

Od 1 września 2012 r. realizowany jest projekt pt. „Szansa na równy start – Program rozwoju Zespołu Szkół Społecznych w Lublicy”. W ramach projektu o wartości 200,0 tys. zł prowadzone są zajęcia wyrównawcze i rozwijające z matematyki, języka niemieckiego i angielskiego, przyrodnicze oraz zajęcia dziennikarskie i teatralne odpowiednio dla 18, 16, 18 i 20 uczniów. Zakończenie projektu nastąpi w lutym 2014 r.

Podkarpacki Urząd Marszałkowski w Rzeszowie kwotą 9,0 tys. zł sfinansował „wydanie śpiewnika, zakup strojów ludowych i zorganizowanie warsztatów promujących lokalną kulturę dla dzieci i młodzieży”. W projekcie trwającym od 1 kwietnia do 30 czerwca 2013 r. uczestniczyło 100 uczniów, dla których zorganizowano warsztaty artystyczne, teatralne, taneczne i warsztaty z kultury regionu.

(dowód: akta kontroli str. 335 - 401)

1.4. W Strategii Rozwoju Gminy na lata 2007 – 2015 podano, iż w latach 2000 – 2007 systematycznie wzrastała liczba ludności, a w 2006 r. przyrost naturalny był wyższy niż w województwie podkarpackim.

Likwidację szkół publicznych poprzedził audyt wewnętrzny, który wykazał, że w latach 2003 – 2010 najgorsza sytuacja od względem urodzeń dzieci wystąpiła w Krajowicach i w Lublicy (średnio 4 i 5 dzieci w roku), średnia liczba urodzeń w Sieklówce wynosiła – 12, a w Sowinie – 14 dzieci. Największa liczba urodzeń była w Kołaczycach – 34 i w Bieździedzy – 36 dzieci w roku.

Przeprowadzona w kontroli analiza liczby urodzeń dzieci z roczników 2006 – 2013, wykazała, że w perspektywie sześciu lat mniej uczniów uczęszczałoby do Szkół Podstawowych w Krajowicach i w Lublicy, natomiast bez istotnych zmian pozostałaby liczba uczniów w Szkołach Podstawowych w Sieklówce i w Sowinie.

(dowód: akta kontroli str. 402 - 434)

1.5. W latach 2011 – 2013 na terenie Gminy funkcjonowały cztery Zespoły Szkół Społecznych prowadzone przez stowarzyszenia (powstałe na bazie zlikwidowanych szkół publicznych), w skład których wchodziły niepubliczne szkoły podstawowe i gimnazja o uprawnieniach szkół publicznych.

W okresie objętym kontrolą, na terenie Gminy nie było szkół niepublicznych lub szkół publicznych prowadzonych przez osoby fizyczne lub osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego.

(dowód: akta kontroli str. 435 - 439)

1.6. Stosownie do postanowień art. 14a ust. 1 i art. 17 ust. 4 ustawy o systemie oświaty – od 1 września 2011 r., tj. po likwidacji szkół, Rada zmieniła sieć oraz granice obwodów publicznych szkół podstawowych, w tym oddziałów przedszkolnych.

Uchwałami Nr XII/62 i 63/2011 z 27 lipca 2011 r. Rada ustaliła, że przygotowanie przedszkolne, tzw. zerówkę dzieci będą mogły odbywać Przedszkolu w Kołaczycach oraz w oddziale przedszkolnym przy Publicznej Szkole Podstawowej w Bieździedzy. W skład sieci szkół prowadzonych przez Gminę wchodziły Publiczne Szkoły Podstawowe i Publiczne Gimnazja w Kołaczycach i w Bieździedzy.

Obwód Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Kołaczycach obejmował miasto Kołaczyce oraz sołectwa Nawsie Kołaczyckie, Krajowice i Sowina, natomiast w skład obwodu Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Bieździedzy wchodziły sołectwa Bieździedza, Bieździedka, Lublica i Sieklówka.

(dowód: akta kontroli str. 440 - 444)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podobszar kontroli 2.: Zmiana warunków lokalowych nauczania uczniów po likwidacji szkół.

Opis stanu
faktycznego

2.1. – 2.3. Warunki lokalowe nauczania uczniów w szkołach niepublicznych w roku szkolnym 2013/2014 w porównaniu do roku szkolnego 2010/2011 (ostatniego roku funkcjonowania szkół publicznych) nie uległy istotnym zmianom, gdyż Gmina przekazała stowarzyszeniom prowadzącym Zespoły Szkół Społecznych cały majątek i wyposażenie zlikwidowanych szkół.

Nie zmieniła się liczba i rodzaj pracowni specjalistycznych, liczba i powierzchnia sal gimnastycznych, świetlic, jadalni oraz placów do zabaw i rekreacji. W Sowinie funkcjonował plac zabaw utworzony w ramach rządowego programu „Radosna szkoła”.

W szkołach podstawowych wydzielono funkcjonalną przestrzeń szkolną dla oddziałów przedszkolnych oraz sale lekcyjne dla uczniów klas I – III z częścią edukacyjną i rekreacyjną.

Uczniom w Lublicy, Sieklówce i w Sowinie zapewniono możliwość spożywania ciepłego jednodaniowego posiłku, natomiast uczniom w Krajowicach – drugiego śniadania.

W Zespołach Szkół Społecznych w Lublicy i w Sowinie w porównaniu do roku szkolnego 2010/2011 poprawił się w standard szkolnych obiektów sportowych. W Lublicy poprawiono nawierzchnię boiska do koszykówki i piłki siatkowej, natomiast w Sowinie – wyremontowano trawiaste boisko do piłki nożnej.

W roku szkolnym 2013/2014 (w porównaniu do roku szkolnego 2010/2011) zmniejszył się tygodniowy wymiar czasu pracy bibliotek szkolnych. W Zespołach Szkół Społecznych w Krajowicach, Lublicy, Sieklówce i w Sowinie wynosił on odpowiednio 4, 7, 4 i 15 godz. tygodniowo, natomiast w szkołach prowadzonych przez Gminę, biblioteki pracowały w wymiarze 15 godz. tygodniowo.

W Zespołach Szkół Społecznych zatrudniono nauczycieli zlikwidowanych szkół, dlatego nie było potrzeby usuwania różnic w programach nauczania poszczególnych przedmiotów.

(dowód: akta kontroli str. 445 - 542)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podobszar kontroli 3.: Zmiana warunków organizacyjnych nauczania uczniów po likwidacji szkoły.

Opis stanu
faktycznego

3.1. – 3.2. W kontroli stwierdzono, iż warunki organizacyjne nauczania w Zespołach Szkół Społecznych w roku szkolnym 2011/2012 w porównaniu do warunków występujących przed likwidacją szkół, nie uległy istotnym zmianom.

Liczebność oddziałów szkolnych nie przekraczała 26 uczniów. Uczniom zapewniono możliwość kontynuacji nauki języków obcych rozpoczętej w zlikwidowanych szkołach. Uczniowie I etapu edukacyjnego mieli możliwość odbywania zajęć w pracowniach komputerowych w podobnych grupach jak w szkołach publicznych.

W Społecznej Szkole Podstawowej w Sowinie w porównaniu do roku szkolnego 2010/2011 zwiększono tygodniowy wymiar i liczbę zajęć pozalekcyjnych. Mniej zajęć pozalekcyjnych prowadzono natomiast w Społecznej Szkole Podstawowej i Społecznym Gimnazjum w Krajowicach, Społecznej Szkole Podstawowej

w Lublicy, Społecznej Szkole Podstawowej i Społecznym Gimnazjum w Sieklówce oraz w Społecznym Gimnazjum w Sowinie.

W Zespole Szkół Społecznych w Krajowicach w roku szkolnym 2011/2012 w porównaniu do roku szkolnego 2010/2011 zwiększyła się liczba oddziałów nauczania w formie łączenia różnych klas. W Społecznej Szkole Podstawowej funkcjonowały trzy, a w Społecznym Gimnazjum – jeden oddział łączony, chociaż ramowy statut publicznego gimnazjum tego nie dopuszczał. Rok wcześniej nauczanie w formie łączenia różnych klas prowadzono w dwóch oddziałach Publicznej Szkoły Podstawowej.

W Zespole Szkół Społecznych w Lublicy nie było zmian. Nauczanie w formie łączenia w jeden oddział dwóch różnych klas prowadzono zarówno w Społecznej jak i w zlikwidowanej Szkole Podstawowej.

Poprawa nastąpiła w Zespołach Szkół Społecznych w Sieklówce i Sowinie gdzie nie prowadzono nauczania poprzez łączenie w jeden oddział różnych klas. Rok wcześniej nauczanie w łączonych klasach prowadzono w Publicznych Szkołach Podstawowych w tych miejscowościach.

(dowód: akta kontroli str. 335 - 397, 543 - 552)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podobszar kontroli 4.: Zmiana nauczycieli dla uczniów zlikwidowanych szkół.

4.1. Na dzień 30 września 2010 r. w zlikwidowanych szkołach zatrudnionych było 70 nauczycieli na 62,12 etatu, z tego 3 stażystów na 2,55 etatu, 13 kontraktowych na 10,25 etatu, 30 mianowanych na 26,21 etatu i 24 nauczycieli dyplomowanych na 23,11 etatu.

Nauczyciele mianowani i dyplomowani stanowili 77,1 %, a w przeliczeniu na etaty – 79,4 % ogółu zatrudnionych.

Zespół w Krajowicach zatrudniał 17 nauczycieli na 14,27 etatu, z tego: stażystę na 0,83 etatu, 2 kontraktowych (1,22 etatu), 9 mianowanych (7,22 etatu) i 5 nauczycieli dyplomowanych na 5 etatach. Nauczyciele mianowani i dyplomowani w ogólnej liczbie nauczycieli stanowili 82,3 %, natomiast w przeliczeniu na etaty – 85,6 %.

W Zespole w Lublicy pracowało 19 nauczycieli na 17,14 etatu, tj. 2 stażystów na 1,72 etatu, 5 kontraktowych (3,59 etatu), 5 mianowanych (4,83 etatu) oraz 7 nauczycieli dyplomowanych na pełnych etatach. Nauczyciele mianowani i dyplomowani stanowili 63,2 % kadry pedagogicznej, zaś w przeliczeniu na etaty – 69,0 %.

W Zespole w Sieklówce uczyło 15 nauczycieli zatrudnionych na 14,22 etatu (3 nauczycieli kontraktowych i 6 dyplomowanych na pełnych etatach oraz 6 mianowanych na 5,22 etatu). Nauczyciele mianowani i dyplomowani stanowili 80 % kadry oraz 78,9 % etatów.

W Sowinie przed likwidacją Zespołu na 16,49 etatu zatrudnionych było 19 nauczycieli (3 nauczycieli kontraktowych na 2,44 etatu oraz 10 i 6 nauczycieli mianowanych i dyplomowanych na 8,94 i 5,11 etatu). Nauczyciele mianowani i dyplomowani stanowili 84,2 % kadry pedagogicznej oraz 85,2 % etatów Zespołu.

Według stanu na koniec września 2011 r. w Zespołach Szkół Społecznych pracowało 68 nauczycieli na 53,27 etatu, z tego 5 stażystów na 4,09 etatu, 12 kontraktowych na 7,38 etatu, 25 mianowanych na 19,43 etatu i 26 nauczycieli dyplomowanych na 22,37 etatu.

Nauczyciele mianowani i dyplomowani stanowili 75,0 %, zaś w przeliczeniu na etaty – 78,5 % ogółu zatrudnionych.

Zespół Szkół Społecznych w Krajowicach zatrudniał 17 nauczycieli na 11,49 etatu, z tego 3 kontraktowych, 4 mianowanych i 10 dyplomowanych odpowiednio na 1,64, 2,36 i 7,49 etatu. Nauczyciele mianowani i dyplomowani stanowili 82,4 % kadry pedagogicznej oraz 85,7 % w przeliczeniu na etaty.

W Zespole Szkół Społecznych w Lublicy pracowało 16 nauczycieli na 12,93 etatu, z tego stażysta na 0,82 etatu, 4 kontraktowych (2,14 etatu) oraz odpowiednio 4 i 7 nauczycieli mianowanych i dyplomowanych na 3,27 i 6,70 etatu. Nauczyciele mianowani i dyplomowani stanowili 68,7 % ogółu zatrudnionych oraz 77,1 % etatów.

W Zespole Szkół Społecznych w Sieklówce uczyło 18 nauczycieli na 12,81 etatu, z tego 3 stażystów na 2,27 etatu, 4 kontraktowych na 2,60 etatu, 7 mianowanych (4,76 etatu) oraz 4 dyplomowanych na 3,18 etatu. W ogólnej liczbie kadry pedagogicznej, nauczyciele mianowani i dyplomowani stanowili 61,1 % oraz 62,0 % w przeliczeniu na etaty.

Zespół Szkół Społecznych w Sowinie zatrudnił 17 nauczycieli na 16,04 etatu, z tego stażystę, kontraktowego i 5 nauczycieli dyplomowanych na pełnym etacie oraz 10 mianowanych na 9,04 etatu. Łącznie nauczyciele mianowani i dyplomowani stanowili 88,2 % kadry pedagogicznej oraz 87,5 % w przeliczeniu na etaty.

(dowód: akta kontroli str. 335 - 394, 398 - 401)

4.2. W Zespołach Szkół Społecznych zatrudniono łącznie 48, tj. 68,6 % nauczycieli pracujących w zlikwidowanych szkołach publicznych. W Zespole Szkół Społecznych w Krajowicach pracę podjęło 10, w Lublicy – 14, w Sieklówce – 8, a w Sowinie – 16 nauczycieli.

Spośród pozostałych 22 nauczycieli, trzech przeszło na emeryturę, jednemu z dniem 31 sierpnia 2011 r. wygasła umowa o pracę (pracuje w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Jaśle), zaś dwóch podjęło pracę w innych szkołach. Los pozostałych 16 nauczycieli zatrudnionych w zlikwidowanych szkołach jest nieznan.

(dowód: akta kontroli str. 335 - 394)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie sposób likwidacji szkół publicznych. Gmina wywiązała się z obowiązków określonych w art. 59 ust. 1 i 2 ustawy o systemie oświaty. O zamiarze likwidacji szkół powiadomiła rodziców uczniów, właściwego kuratora oświaty jak również związki zawodowe. Gmina zapewniła uczniom likwidowanych szkół, możliwość nauki w innych szkołach publicznych tego samego typu. Uczniowie podjęli jednak naukę w szkołach niepublicznych prowadzonych przez stowarzyszenia.

Warunki lokalowe i nauczania nie uległy istotnym zmianom gdyż naukę kontynuowano w tych samych obiektach szkolnych i przy udziale większości nauczycieli ze zlikwidowanych szkół, zwiększając im (kosztem niższego wynagrodzenia) tygodniowe pensum dydaktyczne.

Obszar kontrolny 2.: Organizacja dowożenia uczniów do szkół na terenie Gminy.

1.1. – 1.3. W roku szkolnym 2010/2011 Gmina nie musiała realizować obowiązku, o którym mowa w art. 17 ust. 3 ustawy o systemie oświaty, gdyż droga z domu do Zespołów nie przekraczała 3 km dla uczniów klas I – IV Szkoły Podstawowej i 4 km dla uczniów klas V – VI Szkoły Podstawowej i Gimnazjum. Gmina nie musiała i nie zapewniała uczniom bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu, jak również nie zwracała kosztów przejazdu środkami komunikacji publicznej.

(dowód: akta kontroli str. 553 - 568)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Obszar kontrolny 3.: Finansowanie zadań oświatowych Gminy.

Podobszar kontroli 1.: Zagospodarowanie przez Gminę mienia zlikwidowanych szkół.

Opis stanu
faktycznego

1.1. Właścicielem gruntów, budynków oraz wyposażenia zlikwidowanych szkół była Gmina. Stan prawny nieruchomości był uregulowany. Dla każdej z nieruchomości prowadzono księgę wieczystą.

Na dzień likwidacji szkół publicznych wartość księgowa gruntów zajmowanych przez Zespół w Krajowicach wynosiła 22,4 tys. zł, w Lublicy – 34,5 tys. zł, w Sieklówce – 77,7 tys. zł, a w Sowinie – 29,1 tys. zł.

Wartość nieruchomości położonych na gruntach w Krajowicach wynosiła 291,0 tys. zł, z tego budynek szkolny - 246,1 tys. zł, ogrodzenie - 26,2 tys. zł, boisko - 18,7 tys. zł, w Lublicy – 1.094,7 tys. zł (sala gimnastyczna z zapleczem socjalnym i przeziątką), w Sieklówce – 2.176,5 tys. zł, z tego budynek szkolny - 1.980,4 tys. zł, parking i chodniki - 58,2 tys. zł, budynek gospodarczy - 0,3 tys. zł, oczyszczalnia ścieków wraz z ogrodzeniem - 18,1 tys. zł, boiska - 78,1 tys. zł, ogrodzenie boisk - 41,4 tys. zł, w Sowinie – 405,7 tys. zł, z tego budynek szkolny - 375,7 tys. zł, ogrodzenie - 25,2 tys. zł, studnia - 4,8 tys. zł.

Całość majątku zlikwidowanych szkół Gmina przekazała umowami użyczenia do bezpłatnego użytkowania Stowarzyszeniom:

- Edukacyjno – Regionalnemu „RAZEM” w Krajowicach,
- Edukacyjnemu „Nasza szkoła” w Lublicy,
- Edykacyjno – Regionalnemu „Wspólna szkoła – Wspólna sprawa” w Sieklówce,
- Edukacyjno – Regionalnemu „Nasza szkoła – Wspólne dobro” w Sowinie (Stowarzyszeniom).

Umowy użyczenia zawarto na czas określony, tj. na okres od 1 września 2011 r. do 31 sierpnia 2014 r. Stowarzyszenia ponosiły koszty utrzymania i ubezpieczenia obiektów. Składniki majątkowe przekazano protokolarnie. Przed użyczeniem nieruchomości nie przeprowadzono wyceny ich wartości rynkowej.

(dowód: akta kontroli str. 563 - 613, 732)

1.2 – 1.4. Umowami użyczenia z 1 września 2011 r. oraz protokołami zdawczo-odbiorczymi (stanowiącymi załączniki do ww. umów) Gmina przekazała Stowarzyszeniom w bezpłatne używanie cały majątek ruchomy zlikwidowanych szkół, tj. środki trwałe, zbiory biblioteczne, środki trwałe o charakterze wyposażenia oraz wartości niematerialne i prawne.

Zespołowi w Krajowicach użyczono wyposażenie dydaktyczne o wartości księgowej 136,5 tys. zł, w Lublicy o wartości 179,4 tys. zł, w Sieklówce za 151,6 tys. zł, natomiast Zespołowi w Sowinie o wartości 213,3 tys. zł.

Gmina nie uzyskała dochodów z gospodarczego wykorzystania majątku pozostałego po zlikwidowanych szkołach.

(dowód: akta kontroli str. 677 - 724, 732)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podobszar kontroli 2.: Wpływ likwidacji szkoły na zmiany w zatrudnieniu pracowników do realizacji zadań oświatowych.

2.1. Na dzień 31 sierpnia 2011 r. w rozwiązanych Zespołach pracowało 89 osób, z tego 70 nauczycieli oraz 19 pracowników administracji i obsługi. Wszystkich zatrudniono na podstawie umów o pracę.

Na stanowiskach kierowniczych (dyrektorów Zespołów) zatrudniono 4 nauczycieli. Żadnego z nauczycieli oraz pracowników zatrudnionych w zlikwidowanych szkołach nie przeniesiono do pracy w innych szkołach prowadzonych przez Gminę.

W Zespołach Szkół Społecznych zatrudniono 62 osoby ze zlikwidowanych Zespołów, z tego 48 nauczycieli oraz 14 pracowników administracji i obsługi.

W Zespole Szkół Społecznych w Krajowicach zatrudniono 12 osób, z tego 10 nauczycieli i 2 pracowników obsługi, w Lublicy – 17 (14 nauczycieli i 3 osoby z obsługi), w Sieklówce – 11 osób (8 nauczycieli i 3 z obsługi), a w Sowinie – 22 osób, z tego 16 nauczycieli i 6 pracowników administracji i obsługi.

Po likwidacji szkół publicznych, cztery osoby, tj. trzech nauczycieli (dwóch z Zespołu w Lublicy i jeden z Zespołu w Sieklówce) oraz pracownik obsługi Zespołu w Sowinie przeszło na emeryturę. Nauczycielowi z Zespołu w Lublicy umowa o pracę na czas określony wygasła z dniem 31 sierpnia 2011 r., natomiast dwóch nauczycieli z Zespołu w Sieklówce podjęło pracę w szkołach poza terenem Gminy.

Z 60 nauczycielami rozwiązano stosunek pracy w trybie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. *Karta Nauczyciela* (Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.). Nauczycielom tym Gmina wypłaciła należne odprawy w łącznej kwocie 801,8 tys. zł, z tego 13 nauczycieli z Zespołu w Krajowicach otrzymało 210,5 tys. zł, 16 z Zespołu w Lublicy – 195,4 tys. zł, natomiast 16 z Zespołu w Sieklówce i 15 nauczycieli z Zespołu w Sowinie otrzymało odpowiednio 216,8 tys. zł i 179,1 tys. zł należnych odpraw.

We wrześniu 2011 r. Burmistrz zwróciła się do MEN z prośbą o przydzielenie środków z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej na pokrycie kosztów odpraw dla zwalnianych nauczycieli w roku szkolnym 2010/2011. W odpowiedzi MEN przekazało 75,6 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 335 - 396, 445 - 471, 731 - 746)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Dyrektorzy zlikwidowanych Zespołów nie wywiązali się należycie z obowiązków określonych w art. 59 ust. 3 ustawy o *systemie oświaty* oraz w uchwałach Rady z 29 kwietnia 2011 r. Dokumentację zlikwidowanych szkół, w tym dotyczącą przebiegu nauczania przekazali do Urzędu z opóźnieniem. Zamiast w terminie jednego miesiąca od dnia zakończenia likwidacji – dyrektorzy b. Zespołów w Sieklówce i w Sowinie przekazali ją w lutym, zaś dyrektorzy b. Zespołu w Krajowicach i w Lublicy w kwietniu 2013 r., tj. po upływie od 17 do 19 miesięcy od zakończenia likwidacji szkół.

(dowód: akta kontroli str. 748 - 811)

2.2. W zlikwidowanych Zespołach w obsłudze i administracji pracowało 19 osób, z tego 4 w Krajowicach, po 6 w Lublicy i Sowinie oraz 3 w Sieklówce.

W obsłudze i administracji Zespołów Szkół Społecznych pracowało łącznie 18 osób, z tego po 4 w Krajowicach, Lublicy i w Sieklówce oraz 6 w Sowinie.

(dowód: akta kontroli str. 731)

2.3. W roku szkolnym 2011/2012 do Społecznej Szkoły Podstawowej i Społecznego Gimnazjum w Krajowicach uczęszczało 38 i 23 uczniów, natomiast rok wcześniej w Publicznej Szkole Podstawowej i Publicznym Gimnazjum naukę pobierało odpowiednio 41 i 32 uczniów. Do Społecznej Szkoły Podstawowej i Społecznego

Gimnazjum w Lublicy uczęszczało 64 i 40 uczniów. W Publicznej Szkole Podstawowej i Publicznym Gimnazjum w ww. miejscowości uczyło się w roku szkolnym 2010/2011 odpowiednio 69 i 35 uczniów. Do Społecznej Szkoły Podstawowej i Społecznego Gimnazjum w Sieklówce uczęszczało 60 i 32 uczniów. Tyle samo uczniów uczyło się rok wcześniej w Publicznej Szkole Podstawowej oraz o 5 mniej w Publicznym Gimnazjum. W Społecznej Szkole Podstawowej w Sowinie kształciło się odpowiednio 80 uczniów, tj. o 6 więcej niż rok wcześniej w Publicznej Szkole Podstawowej. Natomiast w Społecznym Gimnazjum uczyło się 41 uczniów (mniej o 11 niż w Publicznym Gimnazjum).

Liczba oddziałów szkolnych jak i stanowisk kierowniczych pozostała bez zmian. W Zespole Szkół Społecznych w Krajowicach zatrudnionych było 17 nauczycieli (tytu co w Zespole), w Lublicy – 16 (mniej o 3), w Sieklówce – 18 (więcej o 4), a w Zespole Szkół Społecznych w Sowinie – 17, tj. o 2 mniej niż w Zespole.

(dowód: akta kontroli str. 398 - 401, 543 - 552)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Podobszar kontroli 3.: Finansowanie z budżetu Gminy szkół publicznych prowadzonych przez inne podmioty i szkół niepublicznych przejmujących uczniów zlikwidowanych szkół.

Opis stanu
faktycznego

3.1. Uchwałą Nr XII/64/2011 z 27 lipca 2011 r. Rada ustaliła tryb udzielania i rozliczania dotacji z budżetu Gminy na prowadzenie niepublicznych szkół podstawowych i gimnazjów o uprawnieniach szkół publicznych, przedszkoli niepublicznych oraz innych niepublicznych form wychowania przedszkolnego, a także tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystania.

Dla niepublicznej szkoły podstawowej i gimnazjum o uprawnieniach szkół publicznych, w których jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, przysługiwała dotacja dla każdego ucznia, w wysokości równej kwocie przewidzianej na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły, w części oświatowej subwencji ogólnej, otrzymywanej przez Gminę z budżetu państwa.

W § 6 tej uchwały podano, że dla niepublicznej szkoły podstawowej, w tym prowadzącej oddział przedszkolny – na każdego ucznia uczęszczającego do tego oddziału, przysługiwała „dotacja w wysokości równej kwoty przypadającej na jednego ucznia szkoły podstawowej w części oświatowej subwencji ogólnej” otrzymywanej przez Gminę z budżetu państwa.

Osoba prowadząca niepubliczną szkołę winna podać planowaną liczbę uczniów, nie później niż do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

Dla przedszkola niepublicznego oraz dla innych form wychowania przedszkolnego przysługiwała dotacja na każdego ucznia w wysokości 75 % oraz 40 % wydatków bieżących ustalonych w budżecie Gminy ponoszonych na jednego ucznia w przedszkolach publicznych.

Do wyliczenia dotacji przyjęto liczbę dzieci w przedszkolach publicznych, zatwierdzoną w arkuszach organizacji pracy przedszkoli na dany rok.

Dotacje miały być przekazywane w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy szkoły.

Ustalone
nieprawidłowości

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła nieprawidłowości związane z ustalaniem wysokości dotacji na wychowanka uczęszczającego do oddziału przedszkolnego przy niepublicznej szkole podstawowej (o uprawnieniach szkoły publicznej) w II połowie roku szkolnego 2012/2013.

Uchwałą Nr XXX/182/2013 z 31 stycznia 2013 r. Rada ustaliła, iż od marca br. na każdego wychowanka realizującego obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego przysługiwała dotacja „w kwocie stanowiącej iloczyn rzeczywistej liczby uczniów realizujących obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, określonej we wniosku o udzielenie dotacji na dany miesiąc i kwoty wydatków bieżących ustalonych w budżecie Gminy, ponoszonych w oddziałach przedszkolnych publicznych szkół podstawowych w przeliczeniu na jednego ucznia”.

(dowód: akta kontroli str. 812 - 828)

Burmistrz Małgorzata Salacha wyjaśniła, że ustawa o systemie oświaty „dokładnie nie precyzuje sprawy wysokości dotacji na ucznia oddziału przedszkolnego przy niepublicznej szkole podstawowej, stąd zależy to głównie od organu stanowiącego jst”.

W lipcu 2011 r. przy ustalaniu wysokości dotacji na ucznia oddziału przedszkolnego posłkowano się stanowiskiem MEN oraz nieoficjalnym stanowiskiem Regionalnej Izby Obrachunkowej (RIO) w Rzeszowie. Według tych wykładni oddział przedszkolny przy szkole podstawowej nie jest osobną formą kształcenia tak jak przedszkola, ale stanowi integralną część szkoły podstawowej, tzw. zerówkę. W związku z tym nie należy różnicować wysokości dotacji na ucznia zerówki i szkoły podstawowej.

W dniu 18 września 2012 r. RIO w Lublinie zamieściła oficjalne stanowisko dot. dotacji dla oddziału przedszkolnego przy szkole podstawowej. Podstawą dotacji miały być wydatki bieżące ponoszone w publicznych oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych prowadzonych przez gminę.

Po opublikowaniu stanowiska RIO podjęto działania w sprawie zmiany wysokości dotacji. Napotkano jednak „opór ze strony radnych”. Nowa uchwała zmniejszająca wysokość dotacji dla oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych weszła w życie w marcu 2013 r. Kolegium RIO w Rzeszowie stwierdziło, iż uchwała nie narusza prawa.

(dowód: akta kontroli str. 829 - 841)

Według Najwyższej Izby Kontroli ustalenie kwot dotacji przypadających na wychowanka oddziału przedszkolnego przy niepublicznej szkole podstawowej powinno nastąpić na podstawie art. 90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty, który stanowił, iż dotacje dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki, przysługują na każdego ucznia w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na jednego ucznia danego typu i rodzaju szkoły w części oświatowej subwencji ogólnej otrzymywanej przez jednostkę samorządu terytorialnego, pod warunkiem że osoba prowadząca szkołę poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

3.2. Pod koniec roku szkolnego 2010/2011 organami prowadzącymi szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych zostały Stowarzyszenia.

Uchwałą Rady z 27 lipca 2011 r. Urząd zobowiązany został do przeprowadzania w niepublicznych szkołach, co najmniej raz na dwa lata, kontroli wykorzystania przydzielonych im dotacji budżetowych.

Kontrolę – wnioskowaną przez Stowarzyszenie Edukacyjno-Regionalne „RAZEM” – Urząd przeprowadził w marcu bieżącego roku, w Zespole Szkół Społecznych w Krajowicach. Stwierdzono m.in. przypadki niewłaściwego wykorzystania dotacji w 2012 r., nieprawidłowe prowadzenie ksiąg rachunkowych oraz wadliwą sprawozdawczość z wykorzystania dotacji. W czerwcu 2013 r. prezes Stowarzyszenia poinformowała o usunięciu stwierdzonych nieprawidłowości.

Urząd – do dnia zakończenia kontroli – nie przeprowadził kontroli wykorzystania dotacji w pozostałych szkołach niepublicznych.

(dowód: akta kontroli str. 812 - 815, 1014 - 1039)

Stowarzyszenia prowadzące szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych składały wnioski z informacją o planowanej liczbie uczniów w latach szkolnych 2011/2014. Składały także miesięczne wnioski o udzielenie dotacji oraz miesięczne i roczne rozliczenia wykorzystanych dotacji.

W roku szkolnym 2011/2012 Gmina przekazała Stowarzyszeniom 3.562,1 tys. zł dotacji oświatowej.

Zespół Szkół Społecznych w Krajowicach otrzymał 549,4 tys. zł dotacji (282,7 tys. zł na działalność Społecznej Szkoły Podstawowej, 52,3 tys. zł na oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej, tzw. zerówkę, 16,2 tys. zł na punkt przedszkolny „Skrzał” oraz 198,2 tys. zł na działalność Społecznego Gimnazjum).

Zespół Szkół Społecznych w Lublicy otrzymał 940,1 tys. zł, z tego 478,3 tys. zł na działalność Społecznej Szkoły Podstawowej, 119,5 tys. zł na oddział przedszkolny (zerówkę) i 342,3 tys. zł na bieżącą działalność Społecznego Gimnazjum.

Zespoły Szkół Społecznych w Sieklówce i Sowinie otrzymały odpowiednio 914,1 tys. zł i 1.158,5 tys. zł dotacji oświatowej, z tego 454,3 tys. zł i 612,4 tys. zł na działalność Społecznych Szkół Podstawowych, 186,7 tys. zł i 209,1 tys. zł na oddziały przedszkolne – zerówki oraz 273,1 tys. zł i 337,0 tys. zł na Społeczne Gimnazja.

(dowód: akta kontroli str. 563 - 613, 732, 842 - 848)

W okresie od września do grudnia 2011 r. Gmina przekazała Zespołom Szkół Społecznych – 1.120,7 tys. zł dotacji.

Zespół Szkół Społecznych w Krajowicach otrzymał 170,7 tys. zł, z tego 89,7 tys. zł na działalność Społecznej Szkoły Podstawowej, 16,5 tys. zł na oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej, tzw. zerówkę, 5,6 tys. zł na punkt przedszkolny „Skrzał” oraz 58,9 tys. zł na Społeczne Gimnazjum.

Zespół Szkół Społecznych w Lublicy otrzymał 297,0 tys. zł, z tego 151,1 tys. zł Gmina przekazała na Społeczną Szkołę Podstawową, 37,8 tys. zł na oddział przedszkolny (zerówkę) i 108,1 tys. zł na działalność Społecznego Gimnazjum.

Zespół Szkół Społecznych w Sieklówce otrzymał od Gminy – 287,6 tys. zł. Społeczna Szkoła Podstawowa otrzymała 142,3 tys. zł, oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej (zerówka) – 59,0 tys. zł, natomiast Społeczne Gimnazjum – 86,3 tys. zł dotacji.

Zespołowi Szkół Społecznych w Sowinie Gmina przekazała 365,4 tys. zł dotacji, z tego na działalność Społecznej Szkoły Podstawowej – 193,7 tys. zł, na oddział przedszkolny przy Szkole Podstawowej (zerówkę) – 66,1 tys. zł oraz 105,6 tys. zł na Społeczne Gimnazjum.

(dowód: akta kontroli str. 849 - 1013)

W kontroli przeanalizowano dotacje wypłacone stowarzyszeniom. Analizie poddano 223,3 tys. zł dotacji wypłaconych szkołom niepublicznym, z tego 99,2 tys. zł i 78,3 tys. zł wypłaconych w czerwcu i lipcu 2012 r. Zespołom Szkół Społecznych w Sowinie i w Sieklówce, a także 45,8 tys. zł dotacji przekazanej w czerwcu 2013 r. – Zespołowi Szkół Społecznych w Krajowicach.

Dotacje Gmina wypłacała według zasad ustalonych przez Radę. Stowarzyszenia terminowo je rozliczyły, zaś Urząd prawidłowo je zaksięgował.

(dowód: akta kontroli str. 849 - 1013, 1040 - 1041)

Ustalone
nieprawidłowości

Udzielenie przez Gminę dotacji na działalność niepublicznych szkół mimo niespełnienia – przez organy prowadzące takie szkoły – warunku złożenia do organu dotującego informacji o planowanej liczbie uczniów w okresie do 30

września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji stanowiło naruszenie art.90 ust.2a ustawy o systemie oświaty. Powodem niezłożenia tej informacji w przewidzianym w tym przepisie terminie był fakt, iż stowarzyszenia zostały założone po jego upływie. Udzielenie dotacji umożliwiło realizację obowiązku szkolnego w szkołach prowadzonych przez te stowarzyszenia.

(dowód: akta kontroli str. 849 - 870, 812 - 823)

Burmistrz Małgorzata Salacha wyjaśniła m.in., iż wymóg określony w art. 90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty nie mógł być spełniony, gdyż szkoły niepubliczne rozpoczęły działalność w trakcie roku budżetowego i nie były w stanie dotrzymać ustawowego terminu złożenia informacji o planowanej liczbie uczniów. Nie przekazanie dotacji doprowadziłoby do sytuacji, w której szkoły musiałyby się utrzymywać ze środków własnych, których nie posiadały.

Udzielając dotacji nowopowstałym szkołom niepublicznym wzięto pod uwagę wypowiedzi sekretarza stanu na interpelację poselską nr 12445 z 3 listopada 2009 r. oraz odpowiedź RIO w Rzeszowie na pismo Wójta Gminy Brzyska

(dowód: akta kontroli str. 1104 - 1107)

Podobszar kontroli 4. Wpływ likwidacji szkół na zmiany w wydatkach na finansowanie zadań oświatowych Gminy.

4.1. Wydatki z budżetu Gminy na zadania oświatowe w relacji do uzyskanej części oświatowej subwencji ogólnej w latach 2011 – 2012, przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie		Plan
		2011 r.	2012 r.	2013 r. (do 30 września)
1.	Wydatki oświatowe ogółem (działy: 801 i 854) ^(a) , w tym:	11.597	10.426	10.713
1.1.	- wydatki bieżące	11.589	10.415	10.501
1.2.	- wydatki majątkowe	8	11	212
1.3.	- wydatki bieżące na zadania subwencionowane ^(b)	9.945	8.428	8.515
2.	Wpływy z budżetu państwa na finansowanie wydatków na zadania szkolne i pozaszkolne, w tym:	7.778	8.323	8.323
2.1.	- część oświatowa subwencji ogólnej ^(c)	7.657	8.151	8.230
2.2.	- dotacje bieżące na zadania subwencionowane ^(b)	121	172	93
3.	Relacja poz. 2/poz. 1.3. (%)	78,2	98,7	98
4.	Relacja poz. 2.1./poz.1.3. (%)	77,0	96,7	97

w tys. zł

(a) wydatki wykazane w sprawozdaniu Rb-28 w działach 801 Oświata i wychowanie i 854 Edukacyjna opieka wychowawcza,

(b) wydatki w działach 801 i 854, z wyłączeniem rozdziałów: 80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, 80104 Przedszkola, 80106 Inne formy wychowania przedszkolnego, 80113 Dowożenie uczniów do szkół,

(c) łącznie ze środkami uzyskanymi w rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej.

W 2012 r. wydatki z budżetu Gminy na finansowanie zadań szkolnych i pozaszkolnych objętych subwencionowaniem (dział 801 – Oświata i wychowanie i 854 – Edukacyjna opieka społeczna) wyniosły 10.426 tys. zł i były o 1.171 tys. zł mniejsze niż rok wcześniej.

Po likwidacji ośmiu szkół publicznych na wydatki bieżące związane z zadaniami szkolnymi i pozaszkolnymi Gmina wydała 10.415 tys. zł oraz 11 tys. zł na wydatki majątkowe, tj. odpowiednio o 1.174 tys. zł mniej i o 3 tys. zł więcej niż w 2011 r.

Wydatki bieżące na zadania subwencionowane były mniejsze o 1.517 tys. zł niż w 2011 r. i wyniosły 8.428 tys. zł.

W 2012 r. z budżetu państwa Gmina otrzymała 8.323 tys. zł części oświatowej subwencji ogólnej oraz dotacji celowych na finansowanie wydatków na zadania szkolne i pozaszkolne. W porównaniu do 2011 r. było to o 545 tys. zł więcej.

Część oświatowa subwencji ogólnej (łącznie ze środkami z rezerwy) wyniosła 8.151 tys. zł, natomiast dotacja bieżąca na zadania subwencionowane – 172 tys. zł.

W porównaniu do roku 2011 Gmina otrzymała więcej o 494 tys. zł oświatowej subwencji ogólnej i o 51 tys. zł dotacji bieżącej na zadania subwencionowane.

Wpływy z budżetu państwa na finansowanie wydatków na zadania szkolne i pozaszkolne do wydatków bieżących na zadania subwencionowane Gminy wzrosły do 98,7 % w 2012 r. – w porównaniu do 78,2 % w 2011 r.

Wpływy części oświatowej subwencji ogólnej do wydatków bieżących Gminy na zadania subwencionowane w 2012 r. stanowiły 96,7 % i były o 19,7 % wyższe niż rok wcześniej.

(dowód: akta kontroli str. 1042 - 1080)

4.2. Najwyższa Izba Kontroli ocenia, iż do likwidacji szkół publicznych oprócz czynnika demograficznego przyczyniły się również przesłanki ekonomiczne.

Na wniosek Burmistrza audytor wewnętrzny w styczniu 2011 r. przeprowadził analizę wydatków szkół publicznych w latach 2007 – 2010.

Audytor stwierdził, iż spośród sześciu Zespołów funkcjonujących na terenie Gminy najniższe wydatki na jednego ucznia poniesiono w 2010 r. w Publicznej Szkole Podstawowej i w Publicznym Gimnazjum w Kołaczycach (6,8 tys. zł i 6,3 tys. zł) oraz w Bieżdziej (7,5 tys. zł i 5,5 tys. zł). Wydatki te były jednak większe o 0,8 tys. zł i 1,1 tys. zł oraz o 0,4 tys. zł i 0,6 tys. zł niż w 2009 r.

Największe wydatki Gmina poniosła (ze względu na małą liczbę uczniów) w Zespołach w Krajowicach, Lublicy, Sowinie i Sieklówce.

Na jednego ucznia Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Krajowicach Gmina wydała 14,8 tys. zł i 9,1 tys. zł (więcej o 1,1 tys. zł i 2,6 tys. zł niż w 2009 r.), w Lublicy – 10,9 tys. zł i 8,5 tys. zł (więcej o 1,4 tys. zł i 2,5 tys. zł), w Sowinie – 10,9 tys. zł i 5,0 tys. zł (więcej o 2,5 tys. zł i 0,5 tys. zł), natomiast na ucznia Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Sieklówce po 9,6 tys. zł, tj. o 2,1 tys. zł i o 2,2 tys. zł więcej niż rok wcześniej.

Wydatki na funkcjonowanie szkół ciągle wzrastały. W latach 2007 – 2008 Gmina „dokładała do oświaty” po 1.400 tys. zł, w 2009 r. – 1.601 tys. zł, a w 2010 r. – 2.116 tys. zł.

Według audytora wydatki na oświatę będą wzrastać gdyż w latach 2003 – 2010 nastąpił spadek liczby urodzeń. Rosło również zadłużenie Gminy. Pomimo spłat kredytów i pożyczek dług wzrósł z 4.802 tys. zł w 2007 r. do 9.228 tys. zł w 2010 r. Zagrozeniem dla funkcjonowania Gminy była także realizacja warunków, o których mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych.

W podsumowaniu, audytor stwierdził, iż zmniejszająca się liczba dzieci oraz rosnące wydatki na utrzymanie szkół wpłyną niekorzystnie na budżet Gminy. Niezbędna będzie zmiana struktury organizacyjnej oraz reorganizacja sieci szkół. Mała liczba dzieci skutkować będzie łączeniem klas. Najgorsza sytuacja wystąpi w Zespole w Krajowicach oraz w Publicznym Gimnazjum w Sowinie, Sieklówce i w Lublicy.

(dowód: akta kontroli str. 413 - 430)

Początkowo Gmina planowała rozwiązać cztery Zespoły i zlikwidować Publiczną Szkołę Podstawową i Publiczne Gimnazjum w Krajowicach, zamierzała również zlikwidować Publiczne Gimnazja w Lublicy, Sieklówce i w Sowinie.

Jednak po przeanalizowaniu kosztów funkcjonowania dwóch różnych szkół w jednym budynku (szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę i gimnazjów prowadzonych przez stowarzyszenia), Rada na wniosek Burmistrza podjęła uchwały o likwidacji wszystkich szkół publicznych w tych miejscowościach.

W lutym 2011 r. Gmina przeprowadziła analizę ekonomiczną skutków likwidacji szkół publicznych. Opracowano IV warianty likwidacji szkół.

Wariant I obejmował likwidację Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Krajowicach oraz Publicznych Gimnazjów w Lublicy, Sieklówce i w Sowinie. Uczniów ze zlikwidowanych szkół planowano dowozić do Zespołów w Kołaczycach i w Bieździedzy. Gmina miała pozostać organem prowadzącym dla szkół podstawowych w trzech miejscowościach. Zaoszczędzona kwota roczna, pomniejszona o koszty dowożenia uczniów miała wynieść 608,5 tys. zł.

Wariant II zakładał rozwiązanie Zespołów oraz likwidację Publicznych Szkół Podstawowych i Publicznych Gimnazjów w czterech miejscowościach. Organem prowadzącym dla tych szkół miały zostać stowarzyszenia. W tym wariantcie Gmina miała nie dopłacać do szkół, gdyż subwencja oświatowa pokryje wydatki bieżące szkół niepublicznych.

W wariantcie III planowano rozwiązanie Zespołu i likwidację szkół w Krajowicach (Szkołę Podstawową i Gimnazjum prowadzi stowarzyszenie), a także likwidację Publicznych Gimnazjów w Lublicy, Sieklówce i w Sowinie (uczniowie mieli być dowożeni do Zespołów w Kołaczycach i w Bieździedzy. Gmina miała być organem prowadzącym dla szkół podstawowych. Oszczędności z tego tytułu oszacowano na 116,2 tys. zł.

Wariant IV przewidywał rozwiązanie Zespołu poprzez likwidację Publicznej Szkoły Podstawowej i Publicznego Gimnazjum w Krajowicach, a także likwidację Publicznych Gimnazjów w Lublicy, Sieklówce i w Sowinie. Organem prowadzącym dla tych szkół miały być stowarzyszenia. Gmina miała prowadzić szkoły podstawowe w trzech miejscowościach. Według tego wariantu zaoszczędzona kwota w wysokości 442,4 tys. zł zmniejszy dopłatę Gminy dla szkół przejętych przez stowarzyszenia.

Ostatecznie Gmina zrealizowała wariant II. Uchwały o rozwiązaniu Zespołów i likwidacji szkół prowadzonych przez Gminę w tych miejscowościach, Rada podjęła w kwietniu 2011 r.

(dowód: akta kontroli str. 1081 - 1086)

4.3. Wydatki czterech Zespołów w roku szkolnym 2010/2011 (w ostatnim roku ich funkcjonowania) wyniosły 5.525,5 tys. zł, z tego 4.450,7 tys. zł wydano na bieżące utrzymanie szkół publicznych, 896,1 tys. zł na odprawy dla zwolnionych nauczycieli i pracowników oraz 178,7 tys. zł na dodatkowe wynagrodzenie roczne.

Wydatki Zespołu w Krajowicach wyniosły 1.310,5 tys. zł, z tego 1.045,0 tys. zł wydano na bieżącą działalność, 223,1 tys. zł na odprawy oraz 42,3 tys. zł na dodatkowe wynagrodzenie roczne. W Zespołach w Lublicy, Sieklówce i Sowinie wydatki bieżące wyniosły odpowiednio 1.174,2 tys. zł, 1.031,2 tys. zł i 1.200,3 tys. zł, na odprawy wydano – 234,7 tys. zł, 191,9 tys. zł i 246,4 tys. zł, natomiast na dodatkowe wynagrodzenie roczne – 45,9 tys. zł, 42,7 tys. zł i 47,8 tys. zł.

Na bieżące zadania subwencionowane Zespoły wydały 5.222,7 tys. zł, z tego w Krajowicach – 1.212,4 tys. zł, Lublicy – 1.420,5 tys. zł, Sieklówce – 1.192,5 tys. zł i w Sowinie – 1.397,3 tys. zł.

W roku szkolnym 2010/2011 Gmina otrzymała 2.979,9 tys. zł subwencji oświatowej, w tym 75,6 tys. zł na odprawy dla zwalnianych nauczycieli. Z subwencji tej Zespół w Krajowicach otrzymał 544,2 tys. zł, w Lublicy – 778,1 tys. zł, w Sieklówce – 728,2 tys. zł oraz 929,4 tys. zł w Sowinie.

Z własnych środków Gmina pokryła różnicę w wysokości 2.242,8 tys. zł przekazując. Zespołowi w Krajowicach – 668,2 tys. zł, w Lublicy – 642,3 tys. zł, w Sieklówce – 464,4 tys. zł i w Sowinie – 467,9 tys. zł.

W roku szkolnym 2010/2011 średnie wydatki bieżące w przeliczeniu na jednego ucznia czterech Zespołów wyniosły 9,7 tys. zł, z tego w Krajowicach – 12,6 tys. zł, Lublicy – 9,3 tys. zł, Sieklówce – 8,9 tys. zł, w Sowinie – 8,3 tys. zł.

W roku szkolnym 2011/2012 Zespoły Szkół Społecznych otrzymały 3.562,1 tys. zł dotacji (subwencji), z tego w Krajowicach 549,4 tys. zł, Lublicy – 940,1 tys. zł, Sieklówce – 914,1 tys. zł i w Sowinie – 1.158,5 tys. zł.

Średnia wysokość dotacji na jednego ucznia Zespołów Szkół Społecznych w roku szkolnym 2011/2012 wyniosła 7,7 tys. zł, z tego 7,6 tys. zł w Krajowicach, 7,7 tys. zł w Sowinie oraz po 7,8 tys. zł w Lublicy i w Sieklówce.

Wydatki Gminy związane z likwidacją szkół publicznych wyniosły 4.458,2 tys. zł, z tego 896,1 tys. zł poniesiono w 2011 r. na wypłatę odprawy zwolnionym nauczycielom i innym pracownikom oraz 3.562,1 tys. zł na dotacje udzielone niepublicznym szkołom prowadzonym w pierwszym roku szkolnym ich funkcjonowania.

Oszczędności (równoważne wydatkom na utrzymanie czterech Zespołów szkół gminnych w ostatnim roku szkolnym ich funkcjonowania) wyniosły 4.450,7 tys. zł.

W związku z likwidacją szkół, różnica pomiędzy wydatkami, a oszczędnościami wyniosła 7,5 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1087 - 1103)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia, iż likwidacja szkół publicznych w pierwszym roku szkolnym (po ich likwidacji) nie spowodowała zmniejszenia obciążenia budżetu Gminy wydatkami bieżącymi na zadania szkolne i pozaszkolne.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła nieprawidłowości przy ustalaniu wysokości kwot dotacji przypadającej na wychowanka oddziału przedszkolnego przy niepublicznej szkole podstawowej, które Gmina wprowadziła od marca 2013 r.

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli², wnosi o:

1) ustalanie kwot dotacji na wychowanka oddziału przedszkolnego przy niepublicznej szkole podstawowej (o uprawnieniach szkoły publicznej), zgodnie z zasadami określonymi w art. 90 ust. 2a ustawy o systemie oświaty.

² Dz.U. z 2012 r., poz.82

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Rzeszowie.

Zgodnie z art.62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli , w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego , o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego , termin przedkładanych informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Rzeszów, dnia grudnia 2013 r.

Kontroler

Cezary Paciura
Gł. specjalista kontroli państwowej

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie

Dyrektor
Wiesław Motyka

[Kontroler/Kontrolerzy]

[liczba dni]